

Asia: VN/3799/2024

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

ELSA Finland ry:n lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella annetun lain muuttamisesta.

ELSA Finland ry haluaa kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitysluonnoksesta. ELSA Finland ry on yksi European Law Students' Association -järjestön (ELSA) jäsenyhdistyksistä edustaen suomalaisia oikeustieteen alan opiskelijoita. Suomen lisäksi verkostoon kuuluu 40 jäsenyhdistystä, joista 12 yhdistystä edustaa niin kutsuttuja "kolmansia maita", joista tuleviin opiskelijoihin esitetty lain muutos vaikuttaisi. ELSAn toiminta kohdistuu oikeustieteiden opiskelijoihin sekä vastavalmistuneihin juristeihin, joten ELSA Finland ry antaa lausunnon esitysluonnoksesta lähtökohtaisesti näiden opiskelijoiden näkökulmasta. Opiskelijajärjestönä haluamme kuitenkin todeta, että alamme opiskelijat eivät eroa muiden alojen opiskelijoista oleellisesti tämän esityksen suhteen ja uskomme, että lain muutoksen vaikutukset tulisivat koskettamaan samansuuntaisesti kaikkia Suomen korkeakouluihin saapuvia opiskelijoita alasta riippumatta.

ELSA Finland ry on huolissaan Suomen houkuttelevuudesta opiskelumaana, mikäli oleskelulupia koskevaa lainsäädäntöä kiristetään. Suomen korkeakoulut tarjoavat erinomaisia koulutusohjelmia, joita kunnioitetaan ja joista ollaan kiinnostuneita muissa maissa. Koko ajan kansainvälisemmässä maailmassa on erityisen tärkeää, että Suomi kykenee hyvään yhteistyöhön ja kannustamaan kansainvälisesti orientoituneita opiskelijoita harkitsemaan Suomea opiskelumaana. Ehdotetut muutokset voivat asettaa kolmansista maista tulevia opiskelijoita epäyhdenvertaiseen asemaan muihin opiskelijoihin verrattuna, varsinkin tilanteissa, joissa opiskelija kohtaisi ennalta-

arvaamattomia kuluja opiskeluaikanaan. Tällaisia ennalta-arvaamattomia kuluja voisi aiheutua esimerkiksi pidempiaikaisesta sairastumisesta.

ELSA Finland ry on myös huolissaan esityksen taloudellisista vaikutuksista. Hallituksen esityksen 3.2.2 kohdan mukaisesti esityksellä ei ole vaikutuksia talousarvioon tai merkittäviä vaikutuksia perustoimeentulotuen kokonaismäärään. Esityksessä esitettyjen tilastojen mukaan aiemmin perustoimeentulotukeen turvautuneiden oleskeluluvalla opiskelevien opiskelijoiden määrä on myös merkittävän vähäinen. On siten epäselvää, kuinka esitetty lakimuutos edistäisi sen tarkoittamalla tavalla ”hallittua opiskeluperäistä maahantuloa”, jos perustoimeentulotukeen on joutunut tähän mennessä turvautumaan vain n. 0,009 % näistä oleskeluluvalla opiskelevista opiskelijoista. Epäilemme, että lain epäsuorat taloudelliset vaikutukset Suomen houkuttelevuuteen opiskelumaana vaikuttaisivat negatiivisesti julkiseen talouteen siten, että nettona esityksen vaikutus julkiselle taloudelle jäisi negatiiviseksi. Yhdymme Itä-Suomen hallinto-oikeuden lausunnossaan esittämään huoleen siitä, että esitetty muutos voi ruuhkauttaa myös hallinto-oikeuksien toimintaa entisestään. Oikeustieteen opiskelijoina olemme huolissamme oikeuslaitoksen nykyiselläänkin ruuhkautuneesta tilanteesta, joka kuormittaa aliamme merkittävästi ja vaarantaa asianosaisten oikeuden asian joutuiseen käsittelyyn. Verrattaessa näitä yleisiä vaikutuksia niihin vaikutuksiin, joita esityksellä olisi yksittäisen opiskelijan asemaan sekä Suomen houkuttelevuuteen erinomaisen koulutuksen maana, katsomme esityksen olevan epäsuhtainen ja että se heikentäisi merkittävästi niiden opiskelijoiden asemaa, jotka tarvitsevat opintojaan varten opiskeluperäisen oleskeluluvan.

ELSA Finland ry:n liittohallitus

“A just word in which there is respect for human dignity and cultural diversity.”

Granroth Niklas
ELSA Finland ry